Stockholms universitet

Kursanvisningar PSSKBT

Psykoterapeutiska teorier och metoder inom KBT
Klinisk problemanalys och fallkonceptualisering, 6 hp

Termin 2, 2024

Placering i utbildningen

Huvudkursen Psykoterapeutiska teorier och metoder inom KBT styrs av en kursplan som är fastställd av styrelsen för Psykologiska institutionen och är giltig från och med 2021.

Hela kursen består av delkurserna Klinisk problemanalys och fallkonceptualisering (termin 1), Metoder och tillämpningar vid ångest och relaterade tillstånd (termin 2), Metoder och tillämpningar vid depression och relaterade tillstånd (termin 3), Metoder och tillämpningar med andra specifika KBT-format (termin 4) samt metoder och tillämpningar vid komplexa tillstånd (termin 5).

Innehåll

Kursen innehåller genomgående en fördjupning från förväntade förkunskaper från grundläggande psykoterapiutbildning. Delkursen innehåller teoretisk och praktisk fördjupning avseende kognitiva och inlärningsteoretiska modeller och metoder för konceptualisering och behandling av ångest och relaterade tillstånd. Vad gäller behandlingstillämpning läggs särskild vikt vid post-traumatiskt stressyndrom, hälsoångest, tvångssyndrom samt social ångest.

Kursansvarig

Anna Mautner
anna.mautner@psychology.su.se

Lärandemål

Efter kursens slut skall studenten ha fördjupade färdigheter i att behandla ångest och relaterade tillstånd.

Lärandeaktiviteter

Att applicera kognitiva och inlärningsteoretiska modeller för konceptualisering och behandling av ångestsyndrom och relaterade tillstånd, samt kunna relatera dem till varandra.

Kurskrav

Som kurskrav gäller obligatorisk närvaro, aktivt deltagande, muntlig presentation och inlämning av skriftlig examinationsuppgift.

Examination och betyg

Examinationen är uppdelad i en teoretisk och praktisk del. Den teoretiska delen bedöms utifrån en hemskrivning. Vid betygssättning används 7-gradiga betyg (se nedan). Den praktiska delen bedöms Godkänd eller Underkänd. Det praktiska betyget grundar sig på aktivt deltagande vid seminarium samt muntlig presentation.

Hemskrivning

Välj ett av terminens diagnoser/problemområden/metoder och redogör kortfattat för centrala behandlingsprinciper inom området utifrån en tänkt behandling du skulle genomföra med en patient.

Undvik allmänna beskrivningar

Problematisera och reflektera kring den behandling du redogör för. Relatera och referera till undervisningen och litteraturen, utifrån teori och forskning inom området samt utifrån kliniska aspekter (se Betygskriterier).

Skriv koncist. Omfattning: c:a 1000-1500 ord. Dvs. max 1500 ord (exkl. ev. figurer och referenslista). Utöver aktuell undervisning och kurslitteratur kan andra källor användas, och då anges det tydligt i referenslista. Hemskrivning skrivs med fördel i Worddokument, ej PDF (med namn förslagsvis: *Ditt För & Efternamn PTU T2 KBT*.doc). Använd Referensguide APA 7.

Muntlig presentation

Vid ett seminarium presenterar du muntligt valfri fördjupning inom området GAD. Se Athena för detaljerade instruktioner.

Kursupplägg och schema

Beskrivning av föreläsningstillfällen, förberedelser, läshänvisningar, praktisk information kring gruppindelning och inlämningsuppgifter etc. sker kontinuerligt via Athena. För aktuellt schema, se alltid Time-edit.

Lärare

Mia Asplund, doktorand, Leg psykolog, leg psykoterapeut, Specialist i psykologisk behandling,
Erik Hedman, professor, leg psykolog, leg psykoterapeut
Malin Levin, leg psykolog, leg psykoterapeut
Johan Lundin, Doktorand, leg psykolog
Anna Mautner, Leg psykolog, leg psykoterapeut
Ida Mälarstig, Doktorand, Leg psykolog, Leg Psykoterapeut, Specialist i psykologisk behandling
Liv Svirsky, leg psykolog, leg psykoterapeut

Obligatorisk litteratur:

1. Abramowitz, J. S. (2006). The psychological treatment of obsessive-compulsive disorder. *Canadian Journal of Psychiatry, 51*, 407-416

2. Craske, M., Stein, M., Eley, T. *et al.* Correction: Anxiety disorders. *Nat Rev Dis Primers* 3, 17100 (2017). https://doi-org.proxy.kib.ki.se/10.1038/nrdp.2017.100

3. Craske, M.G, Treanor, M., Zbozinek, T.D., & Vervliet, B. (2022). Optimizing exposure therapy with an inhibitory retreval approach and the OptEx Nexus. *Behavior Research and Therapy,152.* https://doi.org/10.1016/j.brat.2022.104069

4. Creswell, C., Waite, P., & Hudson, J. (2020). Practitioner Review: Anxiety disorders in children and young people–assessment and treatment. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, *61*(6), 628-643.

5. Ehlers, A., & Clark, D. M. (2000). A cognitive model of posttraumatic stress disorder. *Behaviour research and therapy*, *38*(4), 319–345. https://doi.org/10.1016/s0005-7967(99)00123-0

6. Furer, P., & Walker, J. R. (2005). Treatment of hypochondriasis with exposure. *Journal of Contemporary Psychotherapy, 35(3)*, 251-267.

7. Knowles, K.A., Tolin, D.F. Mechanisms of Action in Exposure Therapy. *Curr Psychiatry Rep* 24, 861–869 (2022). https://doi.org/10.1007/s11920-022-01391-8

8. Ricks. W (2020). Cognitive-Behavior Therapy for Generalized Anxiety Disorder: Recent Developments in Theory and Treatment. Anxiety And Depression Journal. 3(1):122

9. Salkovskis, P. M., & Warwick, H. M. (1986). Morbid preoccupations, health anxiety and reassurance: a cognitive-behavioural approach to hypochondriasis. *Behaviour Research and Therapy*, 24(5), 597-602.

Ytterligare artiklar tillkommer enligt lärares anvisningar.

Lästips/Referenslitteratur

1. Abramowitz, J.S. (2005). *Understanding and Treating Obsessive-Compulsive Disorder OCD*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

2. Barlow, D.H. (2020). *Unified protocol: diagnosöverskridande psykologisk behandling Arbetsbok.* (Andra utgåvan). [Stockholm]: Natur & Kultur.

3. Barlow, D.H. (2020). *Unified protocol: diagnosöverskridande psykologisk behandling Terapeutmanual.* (Andra utgåvan). [Stockholm]: Natur & Kultur.

4. Bramowitz, J.S. & Blakey, S.M. (red.) (2020). *Clinical handbook of fear and anxiety: maintenance processes and treatment mechanisms*. Washington, DC: American Psychological Association

5. Clark, D. A., & Beck, A. T. (2011). Cognitive Therapy of Anxiety Disorders: Science and Practice. New York: Guilford Press.

6. Eifert, G.H. & Fortsyth, J.P. (2005). *Acceptance & Commitment Therapy for Anxiety Disorders.* Oakland: New Harbinger Publications.

7. Foa, E.B., Hembree, E.A., Rothbaum, B.O. & Rauch, S.A. (2021). *Prolonged exposure terapeutmanual: emotionell bearbetning vid ptsd.* (Andra utgåvan). Stockholm: Natur & Kultur.

8. Forster, M. (2013). *Jag törs inte men gör det ändå: [om barns välmående och självkänsla]*. (1. utg.) Stockholm: Natur & kultur.

9. Otto, M.W. & Hofmann, S.G. (2010). *Avoiding Treatment Failures in the Anxiety Disorders* (Series in Anxiety and Related Disorders). New York: Springer

10. Veale, D. (2001). Cognitive-behavioural therapy for body dysmorphic disorder. *Advances in Psychiatric Treatment, 7*, 125-132.

11. Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom. Stockholm: Socialstyrelsen; 2021. Nationella riktlinjer. [accessed Dec 17 2021]. https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-4-7339.pdf.

12. Öst, L. (red.) (2017). *KBT inom barn- och ungdomspsykiatrin*. (Andra utgåvan). [Stockholm]: Natur & Kultur

Betygskriterier

För betygssättning tillämpas följande sjugradiga skala.

A – Utmärkt
Redogörelsen för och diskussionen av aktuell behandling är koncentrerade, synnerligen välskrivna med klargörande och nyanserade metodiska och teoretiska aspekter exemplifierade. Reflekterande resonemang är väl genomförda och mycket väl teoretiskt förankrade. Litteraturreferenser används korrekt.

B – Mycket bra
Redogörelsen för och diskussionen av aktuell behandling är välskrivna med klargörande, nyanserade metodiska och teoretiska aspekter exemplifierade. Reflekterande resonemang är väl genomförda har en teoretisk förankring. Litteraturreferenser används korrekt.

C – Bra
Redogörelsen för och diskussionen av aktuell behandling är välskrivna med klargörande metodiska och teoretiska aspekter exemplifierade. Reflekterande resonemang är något begränsade. Litteraturreferenser används korrekt.

D – Tillfredsställande
Redogörelsen för och diskussionen av aktuell behandling är tydliga och begripliga med metodiska och teoretiska aspekter exemplifierade. Reflekterande resonemang är begränsade.

E – Tillräckligt
Redogörelsen för aktuell behandling innehåller metodiska och teoretiska aspekter, men är något otydlig/outvecklad eller kortfattad.

Fx – Otillräckligt
Redogörelsen för den aktuella behandlingen är otydlig och något bristfällig samt tyder på vissa missförstånd. (Åtgärd: restuppgift.)

F – Helt otillräckligt
Redogörelsen för den aktuella behandlingen är ostrukturerad och bristfällig eller tyder på betydande missförstånd. (Åtgärd: hela uppgiften görs om.)

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.